

Ujawnienie informacji dotyczących ryzyk, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki wynagrodzeń i innych informacji podlegających ujawnieniu zgodnie z polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Brańsku wg stanu na 31.12.2021 r.

Niniejsze Ujawnienie informacji dotyczące ryzyk, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki wynagrodzeń i innych informacji podlegających ujawnieniu zgodnie z polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Brańsku wg stanu na 31.12.2021 r. dotyczy Banku Spółdzielczego w Brańsku.

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

1. Informacje ogólne:

Bank Spółdzielczy w Brańsku, zwany dalej Bankiem, z siedzibą w Brańsku, ul. Kościuszki 2a, wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Białymstoku XII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000027495; NIP 5431021883, Główny Urząd Statystyczny nadał Bankowi REGON 000493675.

Bank przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej, stanowiące uzupełnienie informacji ujawnianych na podstawie art. 111a Ustawy Prawo bankowe - wg stanu na dzień 31.12.2021 roku, zwany dalej dniem sprawozdawczym.

I. Cele i strategie zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka Bank zawarł w opracowanej przez Zarząd i przyjętej przez Radę Nadzorczą *Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Brańsku, Strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz Strategii zarządzania funduszami własnymi.*

Ryzyko kredytowe:

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest:

Utrzymanie poziomu ryzyka zgodnego z założonym apetytem na ryzyko wyrażonym poprzez planowaną docelowo skalę zaangażowania w główne portfele kredytów:

L.p.	Nazwa portfela	Maksymalna skala działalności (% obliiga kredytowego)
1.	EKZH	75%*

2.	DEK	10%*
3.	Bancassurance	5%

* obligo kredytowe wraz z pozabilansem

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie jest:

Utrzymanie tolerancji na ryzyko zgodnej z założonym apetytem na ryzyko wyrażonym poprzez:

- a) planowaną docelowo skalą zaangażowania w główne portfele kredytów zabezpieczone hipotecznie:

L.p.	Nazwa portfela	Maksymalna skala działalności (% portfela EKZH)
1.	Rolnicy	55
2.	Przedsiębiorstwa, spółki, spółdzielnie	40
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	15
4.	Osoby fizyczne	40
5.	Instytucje niekomercyjne	10

- b) maksymalny poziom wskaźnika Dtl na poziomie 65%

- c) maksymalny poziom wskaźnika LtV:

L.p.	Nazwa portfela	Maksymalny LtV (%)
1.	W przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomości mieszkalnej	80%
2.	W przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomości mieszkalnej, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie zgodnie z Rekomendacją S	90%
3.	W przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomości komercyjnej	75%
4.	W przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomości komercyjnej, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie zgodnie z Rekomendacją S	80%

- d) maksymalny udział kredytów zagrożonych w portfelu EKZH na poziomie 8%.

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych jest:

Utrzymanie poziomu ryzyka zgodnego z założonym apetytem na ryzyko wyrażonym poprzez:

- a) planowaną docelowo skalą zaangażowania w główne portfele DEK:

L.p.	Nazwa portfela	Maksymalna skala działalności (% portfela DEK)
1.	DEK do 1 roku	40
2.	DEK od 1 do 2 lat	30
3.	DEK od 2 do 3 lat	50
4.	DEK od 3 do 5 lat	70

b) maksymalny poziom wskaźnika Dtl na poziomie 65%

c) maksymalny udział kredytów zagrożonych w portfelu DEK na poziomie 6%.

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka bancassurance jest:

Utrzymanie poziomu ryzyka zgodnego z założonym apetytem na ryzyko wyrażonym poprzez:

L.p.	Nazwa wskaźnika apetytu na ryzyko	Wielkość (%)
1.	Udział wartości niewypłaconych odszkodowań w danym roku w przypadku zabezpieczenia polisą na życie do łącznej wartości kredytów zabezpieczonych tym zabezpieczeniem	5%

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka inwestycji w instrumenty finansowe jest:

Utrzymanie tolerancji na ryzyko zgodnej z założonym apetytem na ryzyko wyrażonym poprzez planowaną docelowo skalę zaangażowania w:

L.p.	Instrumenty rynku pieniężnego i kapitałowego	Maksymalna skala działalności (% f. własnych)
1.	Dłużne pap. wart. emitowane przez Skarb Państwa	100
2.	Dłużne pap. wart. emitowane lub poręczane przez j.s.t.	100
3.	Dłużne pap. wart. emitowane przez Banki*	25
4.	Dłużne pap. wart. emitowane przez przedsiębiorstwa posiadające rating uznanych agencji ratingowych (Fitch, S&P, Moody's)	50
5.	Dłużne pap. wart. emitowane przez przedsiębiorstwa notowane na GPW	35
6.	Dłużne pap. wart. emitowane przez przedsiębiorstwa za wyjątkiem Lp. 4 i 5	15
7.	Certyfikaty inwestycyjne FIZ	5
8.	Jednostki uczestnictwa FIO	25

* - z wyłączeniem Banku Zrzeszającego

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka koncentracji jest:

Dywersyfikacja ryzyka wynikającego z koncentracji poprzez utrzymanie koncentracji zgodnej z założonym apetytem na ryzyko wyrażonym poprzez:

- a) maksymalna koncentracja wynikające z ekspozycji wobec jednego kredytobiorcy oraz grupy podmiotów powiązanych:

L.p.	Nazwa koncentracji	Maksymalna wielkość ekspozycji
1.	Maksymalna ekspozycja wobec klienta lub grupy powiązanych klientów o wartości po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403 (art. 395 rozporządzenia CRR)	25% uznanego kapitału
2.	Maksymalna ekspozycja wobec instytucji lub grupy powiązanych klientów jeżeli do grupy należy co najmniej jedna instytucja po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403	25% uznanego kapitału
3.	Suma kredytów i innych zobowiązań udzielonych na podst.art.79a Prawa bankowego	25% kapitału podstawowego T1
4.	Zaangażowanie Banku wobec jednej jednostki samorządu terytorialnego – 20% zaangażowania wobec jst powstałego po 29 czerwca 2012r. nie może przekroczyć	25% funduszy własnych
5.	Suma istotnych ekspozycji	55% ogólnego portfela kredytowego
6.	Suma dużych ekspozycji	35% ogólnego portfela kredytowego
7.	Suma wysokich ekspozycji	0% ogólnego portfela kredytowego

- b) maksymalna koncentracja wynikające z ekspozycji wobec podmiotów z tej samej branży:

L.p.	Kategorie branży	Maksymalna wielkość ekspozycji (% funduszy własnych)
1.	Rolnictwo i leśnictwo	500
2.	Przetwórstwo przemysłowe	200
3.	Handel	150
4.	Budownictwo	200

- c) maksymalna koncentracja wynikające z tego samego rodzaju zabezpieczenia:

L.p.	Nazwa koncentracji	Maksymalna wielkość ekspozycji (% funduszy własnych)
------	--------------------	--

1.	Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	250
2.	Hipoteka na nieruchomości komercyjnej	500
3.	Zastaw rejestrowy	100
4.	Przewłaszczenie	100

d) maksymalna koncentracja w ten sam rodzaj produktów kredytowych:

L.P.	Rodzaj produktu bankowego	Maksymalna wielkość wg wartości nominalnej (% ogólnego portfela kredytowego)
1.	Kredyty w rachunku bieżącym	25
2.	Kredyty obrotowe	20
3.	Kredyty inwestycyjne komercyjne	35
4.	Kredyty preferencyjne	35
5.	Kredyty na nieruchomości mieszkalne do 20 lat	15
6.	Kredyty na nieruchomości mieszkalne pow. 20 lat	15
7.	Kredyty na nieruchomości komercyjne	25

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym ryzykiem koncentracji w Banku przebiega w następujących etapach:

1. Identyfikacja czynników ryzyka kredytowego.
2. Ocena oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka (limity).
3. Monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka.
4. Wdrażanie technik redukcji ryzyka.
5. Zarządzanie ryzykiem rezydualnym.
6. Zarządzanie ryzykiem koncentracji, zgodnie z zapisami Rekomendacji C.
7. Zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, zgodnie z zapisami Rekomendacji S.
8. Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, zgodnie z zapisami Rekomendacji T.
9. Testy warunków skrajnych.
10. Weryfikacja przyjętych procedur.
11. Kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym.

Ryzyko kredytowe Banku należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

- a) ryzyka pojedynczej transakcji,
- b) ryzyka łącznego portfela kredytowego.

Ryzyko pojedynczej transakcji zależy od wysokości możliwej straty i prawdopodobieństwa jej wystąpienia.

Ryzyko łączne portfela kredytowego zależne jest od wysokości pojedynczych kredytów, prawdopodobieństwa ich niespłacenia i współzależności między poszczególnymi kredytami lub kredytobiorcami. Im mniejsza jest ta wzajemna zależność tym mniejsze jest

ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych, zwiększając w ten sposób łączne ryzyko kredytowe.

Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej polega na:

- 1) Badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów.
- 2) Wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych.
- 3) Prawidłowym zabezpieczaniu ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów.
- 4) Kontroli celowego wykorzystania kredytów.
- 5) Bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania.
- 6) Dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych.
- 7) Prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami.
- 8) Kontroli działalności kredytowej.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:

- 1) Dywersyfikacji ryzyka (limity koncentracji).
- 2) Analizy skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych.
- 3) Monitorowaniu rynku podstawowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości.
- 4) Analizy struktury portfela kredytowego.
- 5) Monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka.
- 6) Przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych polegających w szczególności na:
  - a) organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych,
  - b) rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka,
  - c) podziale nadzoru nad ryzykiem wśród członków Zarządu,
  - d) przydzieleniu nadzoru nad wdrażaniem Polityki kredytowej Wiceprezesowi Zarządu ds. handlu,
  - e) prawidłowym przepływie informacji,
  - f) odpowiednim doborze i szkoleniu kadr,
  - g) nadzorze nad działalnością kredytową.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej obejmują procedury, praktyki, mechanizmy kontroli wewnętrznej składające się na metodykę oceny ryzyka kredytowego przed udzieleniem kredytu i w trakcie trwania umowy kredytowej.

Stosowane w Banku metodyki oceny zdolności kredytowej określają regulaminy, instrukcje, procedury oraz inne regulacje kredytowe zapewniające standaryzację świadczonych usług oraz ograniczające ryzyko kredytowe.

W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do klasy ekspozycji detalicznych zgodnie z Rozporządzeniem CRR, Bank stosuje ujednoczone zasady oceny zdolności kredytowej, dostosowane do ich charakterystyki ryzyka, określone w Instrukcji *Metodyka oceny zdolności kredytowej osób fizycznych w Banku Spółdzielczym w Brańsku* oraz zarządzanie portfelowe.

W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do podmiotów niefinansowych, obok przyjętych metod oceny zdolności kredytowej, można stosować indywidualne zasady zarządzania.

Zabezpieczenia transakcji kredytowych dokonywane są w stopniu adekwatnym do oceny sytuacji ekonomicznej klienta oraz charakteru i okresu trwania transakcji, z zastosowaniem zasad ustanawiania prawnych form zabezpieczenia wierzytelności. Bank udziela kredyty konsumenckie i zawiera z kredytobiorcami umowy o kredyty konsumenckie z zachowaniem zasad określonych w Ustawie o kredycie konsumenckim.

W Banku prowadzony jest systematyczny monitoring sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zabezpieczeń, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku. Narzędziem monitoringu są arkusze analityczne.

Bank dokonuje wyceny i aktualizacji aktywów i zobowiązań pozabilansowych oraz tworzy rezerwy na ryzyko związane z działalnością Banku zgodnie z obowiązującymi ustawami i rozporządzeniami oraz z Instrukcją *Zasady monitorowania i klasyfikacji ekspozycji kredytowych* obowiązującymi w Banku.

Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego Banku obejmują działania polegające na:

- 1) dywersyfikacji ryzyka poprzez stosowanie limitów zaangażowań, zgodnie z ustawą Prawo bankowe oraz Zasadami polityki zarządzania ryzykiem koncentracji w Banku Spółdzielczym w Brańsku,
- 2) stosowaniu limitów dotyczących rodzajów kredytów,
- 3) analizie ryzyka rezydualnego,
- 4) analizie ryzyka ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie,
- 5) analizie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 6) analizie ekspozycji z tytułu inwestycji w instrumenty finansowe
- 7) analizie ryzyka związanego z bancassurance,
- 8) badaniu ekspozycji zagrożonych,
- 9) przeprowadzaniu testów warunków skrajnych
- 10) przedsięwzięciach organizacyjno-kadrowych.

Co najmniej raz w miesiącu dokonuje się zestawienia liczbowego według stanu na ostatni dzień poprzedniego miesiąca, które obejmuje: strukturę i dynamikę podmiotową oraz rodzajową portfela kredytowego, strukturę i dynamikę kredytów zagrożonych, stan i strukturę rezerw celowych. Zestawienie to jest sporządzane ogółem i w rozbiciu na oddziały.

Raz w miesiącu (z wyłączeniem miesięcy, w których dokonuje się pomiaru i oceny ryzyka łącznego portfela kredytowego, w tym ryzyka koncentracji) sporządzane jest zestawienie wykorzystania limitów według stanu na ostatni dzień poprzedniego miesiąca.

W Banku dokonuje się pomiaru i oceny ryzyka łącznego portfela kredytowego, w tym ryzyka koncentracji w cyklach kwartalnych, na podstawie informacji sporządzonych przez

Zespół zarządzania ryzykami i analiz. Informacja kwartalna sporządzana jest według stanu na ostatni dzień kwartału.

Informacja miesięczna i kwartalna opracowywana jest i przedkładana Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku, zgodnie z obowiązującą w Banku *Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Brańsku*.

Dane analityczne stanowiące źródło analizy ryzyka portfela kredytowego pobierane są z systemu operacyjnego oraz innych systemów wspomagających. Każdorazowo po zaimportowaniu danych do systemu informatycznego i wygenerowaniu raportów, przeprowadzana jest kontrola ich zgodności ze sprawozdawczością Banku za analizowany okres.

Badanie ryzyka łącznego portfela kredytowego, w tym koncentracji w Banku obejmuje:

- 1) analizę ilościową z uwzględnieniem:
  - a) dynamiki oraz struktury podmiotowo-produktowej obliiga kredytowego ogółem i w podziale na jednostki organizacyjne,
  - b) poziomu, dynamiki i struktury zobowiązań pozabilansowych ogółem i w podziale na jednostki organizacyjne,
  - c) poziomu, dynamiki i struktury ekspozycji zagrożonych, zastosowanych pomniejszych podstawy tworzenia rezerw oraz wysokości utworzonych rezerw,
  - d) poziomu i dynamiki kredytów udzielonych członkom Zarządu Banku, Rady Nadzorczej oraz osobom na kierowniczych stanowiskach i podmiotom powiązanym kapitałowo lub organizacyjnie z tymi osobami.
- 2) analizę wskaźnikową obejmującą wskaźnik udziału ekspozycji zagrożonych (ogółem i w poszczególnych kategoriach) w ekspozycjach ogółem,
- 3) ocenę realizacji limitów zaangażowani,
- 4) analizę jakościową portfela,
- 5) testy warunków skrajnych sporządzane dwa razy w roku w I i III kwartale danego roku,
- 6) określenie poziomu ryzyka:
  - a) poziom akceptowalny, w przypadku gdy:
    - wskaźnik jakości łącznego portfela kredytowego w Banku jest na lepszym poziomie niż wskaźnik jakości sektora bankowego oraz nastąpiło przekroczenie maksymalnie 2 limitów wewnętrznych, jednakże przekroczenie to trwało nie dłużej niż 3 następujące po sobie miesiące,
    - wskaźnik jakości łącznego portfela kredytowego w Banku jest na gorszym poziomie niż wskaźnik jakości sektora bankowego oraz nie doszło do przekroczenia żadnego limitu,
  - b) poziom podwyższony, w przypadku gdy:
    - wskaźnik jakości łącznego portfela kredytowego w Banku jest na lepszym poziomie niż wskaźnik jakości sektora bankowego oraz nastąpiło przekroczenie 3 lub 4 limitów wewnętrznych, jednakże przekroczenie to trwało nie dłużej niż 3 następujące po sobie miesiące,
    - wskaźnik jakości łącznego portfela kredytowego w Banku jest na gorszym poziomie niż wskaźnik jakości sektora bankowego oraz nastąpiło przekroczenie 1 lub 2 limitów

wewnętrznych, jednakże przekroczenie to trwało nie dłużej niż 3 następujące po sobie miesiące,

c) poziom nieakceptowany, w przypadku gdy:

- sytuacja, w której niespełnione są warunki z punktu a) lub b).

Ryzyko płynności

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka płynności jest:

Utrzymanie poziomu ryzyka zgodnego z założonym apetytem na ryzyko wyrażonym poprzez:

a) Kluczowe wskaźniki struktury aktywów:

L.p.	Nazwa wskaźnika apetytu na ryzyko	Wartość wskaźnika (%)
1.	Minimalny poziom miary LCR liczony na potrzeby SOZ BPS	min. 100

b) Kluczowe wskaźniki dotyczące źródeł finansowania

L.p.	Nazwa wskaźnika apetytu na ryzyko	Wartość wskaźnika
1.	Wskaźnik NSFR/M3,M4 - zgodnie z umową systemu * 100%	(min. 100%)
2.	Wskaźnik maksymalnego udziału dużych depozytów terminowych w depozytach ogółem	15%
3.	Wskaźnik maksymalnego udziału dużych depozytów w depozytach ogółem	10%
4.	Wskaźnik maksymalnego udziału kredytów i pożyczek (wartość nominalna) z term. zapadalności >10 lat w depozytach stabilnych	20%

Celem polityki Banku Spółdzielczego w Brańsku w zakresie zarządzania płynnością jest:

- zapewnienie Bankowi zdolności do wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych w celu ograniczenia możliwości utraty wypłacalności,
- zachowanie właściwych relacji między zyskiem a ryzykiem w decyzjach o pozyskaniu i zachowaniu kapitału,
- utrzymanie odpowiednich proporcji pomiędzy aktywami dochodowymi i niedochodowymi.

W celu skutecznego pomiaru i monitorowania płynności Banku stosuje się:

- analizę luki płynności dla umownych i urealnionych terminów zapadalności,
- analizę nadzorczych miar płynności
- analizę stabilności bazy depozytowej,
- analizę osadu,

- analizę przepływów pieniężnych,
- analizę limitów,
- ocenę portfela kredytowego (jakości kredytów),
- analizę odnawialności i zrywalności depozytów,
- pogłębioną analizę płynności długoterminowej,
- analizę ryzyka płynności w aspekcie koncentracji źródeł finansowania z uwzględnieniem dużego depozytu terminowego.

Ryzyko stopy procentowej

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej jest:

Utrzymanie poziomu narażenia na ryzyko nie przekraczającego założonego apetytu na ryzyko wyrażonego poprzez kluczowe wskaźniki apetytu na ryzyko:

L.p.	Nazwa wskaźnika apetytu na ryzyko	Wartość wskaźnika
1.	Limit dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego dla zmiany stóp procentowych o 50 pb	16%
2.	Limit dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego dla zmiany stóp bazowych o 10 pb	10%
3.	Limit dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej kapitału	5%
4.	Wielkość marży odsetkowej	min. 1,3 p.p.

1. Podstawowym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest identyfikacja poszczególnych rodzajów tego ryzyka, w celu ograniczenia negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na dochody i wartość ekonomiczną Banku.

2. Jako ryzyko niedopasowania rozumie się ryzyko wynikające z różnic w przeszacowaniu wrażliwych aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych wobec jednakowych (ryzyko równoległe) oraz zróżnicowanych (ryzyko nierównoległe) zmian stóp procentowych w poszczególnych terminach przeszacowania.

3. Ryzyko bazowe wynika z niedoskonałego powiązania (korelacji) w dostosowaniu stóp procentowych (rynkowych i podstawowych NBP), w oparciu o które wyznaczone jest oprocentowanie pozycji generujących przychody / koszty odsetkowe, w przypadku, gdy ich przeszacowanie następuje w tych samych okresach.

4. Ryzyko opcji klienta wynika z wpisanych w produkty bankowe praw, pozwalających na zmianę poziomu lub terminów przepływów pieniężnych przez Bank lub klienta w przypadku, gdy posiadacz opcji prawie na pewno z niej skorzysta, o ile leży to w jego interesie lub domyślnie wbudowanej elastyczności, gdy zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta.

5. Przynajmniej raz na kwartał Bank bada ekspozycję na ryzyko stopy procentowej w zakresie miar opartych na dochodach oraz zmian wartości ekonomicznej kapitału za pomocą scenariuszy szokowych.

6. Bank stosuje następujące scenariusze szokowe:

1) w zakresie miar opartych na dochodach:

- a) równoległą zmianę stóp procentowych o +/- 25 pb i 100 pb dla luki przeszacowania,
- b) zmianę stawek bazowych o 10 i 20 pb dla luki ryzyka bazowego,

2) w zakresie zmian wartości ekonomicznej kapitału:

- a) równoległy wzrost stóp procentowych,
- b) równoległy spadek stóp procentowych,
- c) szok gwałtowny (spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych),
- d) szok umiarkowany (wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych),
- e) wzrost stóp krótkoterminowych,
- f) spadek stóp krótkoterminowych.

Ryzyko walutowe:

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka walutowego jest:

Utrzymanie poziomu narażenia na ryzyko nie przekraczającego założonego apetytu na ryzyko wyrażonego poprzez kluczowe wskaźniki apetytu na ryzyko:

L.p.	Nazwa wskaźnika apetytu na ryzyko	Wartość wskaźnika (% f. wł.)
1.	Maksymalna całkowita pozycja walutowa	2
2	Maksymalna pozycja walutowa w EUR	1,5
3.	Maksymalna pozycja walutowa w USD	1

Ryzyko operacyjne:

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka operacyjnego jest:

Utrzymanie poziomu narażenia na ryzyko nie przekraczającego założonego apetytu na ryzyko wyrażonego poprzez kluczowe wskaźniki apetytu na ryzyko (tolerancję):

L.p.	Nazwa wskaźnika apetytu na ryzyko	Wartość wskaźnika - % wymogu kapitałowego z tyt. r. operacyjnego
1.	Maksymalny limit strat brutto (roczny)	20
	Nazwa wskaźnika apetytu na ryzyko	Wartość wskaźnika jako procent maksymalnego limitu strat brutto (rocznego)
1.	Maksymalny limit strat brutto (roczny) w kategorii oszustwa wewnętrzne	0

2.	Maksymalny limit strat brutto (roczny) w kategorii oszustwa zewnętrzne	5
3.	Maksymalny limit strat brutto (roczny) w kategorii zasady dot. Zatrudnienia oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy	5
4.	Maksymalny limit strat brutto (roczny) w kategorii klienci, produkty i praktyki operacyjne	15
5.	Maksymalny limit strat brutto (roczny) w kategorii szkody związane z aktywami rzeczowymi	30
6.	Maksymalny limit strat brutto (roczny) w kategorii zakłócenia działalności Banku i awarie systemów	30
7.	Maksymalny limit strat brutto (roczny) w kategorii wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	15

Celem nadrzędnym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie. Poprzez akceptowalny poziom ryzyka (apetyt na ryzyko) rozumie się utrzymanie poziomu rocznych strat operacyjnych w wysokości nieprzekraczającej 20% wymogu kapitałowego (BIA) na ryzyko operacyjne.

Cele szczegółowe to:

- 1) zapewnienie świadomości występowania ryzyka operacyjnego obciążającego Bank na wszystkich szczeblach zarządzania,
- 2) minimalizowanie strat z tytułu ryzyka operacyjnego, w tym nieprzekraczanie tolerancji na ryzyko ustalonej w niniejszej Strategii w postaci odpowiednich limitów dotyczących strat operacyjnych,
- 3) wdrożenie i systematyczna weryfikacji procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wyniki Banku,
- 4) zapobieganie powstawania zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku,
- 5) zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka.

Bank realizuje cele poprzez:

- 1) monitorowanie wykorzystania limitów tolerancji na ryzyko operacyjne, w tym limitów ograniczających ryzyko operacyjne i KRI;
- 2) identyfikację zdarzeń operacyjnych, w tym w podziale na jednostki organizacyjne, procesy, linie biznesowe
- 3) rozpoznanie profilu ryzyka,
- 4) podejmowanie działań mających na celu ograniczanie i zapobieganie wystąpieniu zdarzeń w przyszłości poprzez:
  - a) wzmocnienie kontroli funkcjonalnej,
  - b) szkolenie pracowników mające na celu zwiększenie świadomości dotyczącej obszaru ryzyka operacyjnego,
  - c) postępowanie zgodnie z procedurami wewnętrznymi i zewnętrznymi;
- 4) aktualizację procesów;

- 5) testowanie planów awaryjnych w ramach zarządzania ciągłością działania;
- 6) przeprowadzenie testów warunków skrajnych, których celem jest ocena stopnia wrażliwości Banku na zaistnienie sytuacji o krytycznym charakterze.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym odbywa się wg następujących etapów:

- 1) Identyfikacja ryzyka – polega na realizowaniu i dokumentowaniu procesu identyfikacji zagrożeń związanych z ryzykiem operacyjnym dla wszystkich istotnych obszarów działalności Banku oraz na tworzeniu nowych i modyfikacji już istniejących produktów, procesów i systemów.
- 2) Ocena ryzyka - opiera się na rzetelnej ocenie ryzyka, przeprowadzonej na podstawie zatwierdzonych procedur.
- 3) Przeciwdziałanie ryzyku – Bank posiada zdefiniowane działania przeciwdziałające ryzyku, polegające na jego unikaniu, ograniczaniu lub transferowaniu, które są podejmowane w zależności od zidentyfikowanego poziomu ryzyka operacyjnego w stosunku do tolerancji/apetytu na ryzyko operacyjne zaakceptowane przez Radę Nadzorczą.
- 4) Kontrola – Zarząd Banku zapewnia istnienie i funkcjonowanie reguł kontroli zarządzania ryzykiem operacyjnym i podejmuje działania wspomagające ten proces.
- 5) Monitorowanie – Bank w okresach miesięcznych monitoruje zdarzenia operacyjne oraz wyniki pozostałych narzędzi w tym zakresie (KRI), co umożliwia obserwację profilu ryzyka operacyjnego. Informacje te są przekazywane regularnie Zarządowi i Radzie Nadzorczej w terminach określonych w procedurach wewnętrznych.
- 6) Raportowanie i przejrzystość działania – Zarząd Banku zapewnia raportowanie ryzyka operacyjnego na odpowiednie poziomy zarządzania i dostosowuje częstotliwość tego raportowania do skali działalności, profilu ryzyka i stopnia złożoności prowadzonej działalności. Bank regularnie (co najmniej raz w roku) ogłasza informacje na temat podejścia do ryzyka operacyjnego służące ograniczeniu asymetrii informacji pomiędzy Bankiem a jego otoczeniem.

Poziomy ryzyka operacyjnego definiuje się w następujący sposób:

- poziom akceptowalny, tj. sytuacja w której nie doszło do przekroczenia żadnego limitu wewnętrznego,
- poziom podwyższony, tj. sytuacja, w której wykorzystanie limitu, w wysokości 20% wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego, kształtuje się w przedziale 90% – 100% i/lub doszło do przekroczenia maksymalnie 2 limitów wewnętrznych określonych na poszczególne rodzaje zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- poziom nieakceptowany, tj. sytuacja w której doszło do przekroczenia limitu określonego w wysokości 20% wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego i/lub doszło do przekroczenia co najmniej 3 limitów wewnętrznych określonych na poszczególne rodzaje zdarzeń ryzyka operacyjnego .

Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Brańsku określa docelowy profil ryzyka operacyjnego Banku. Profil ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2021 r. w BS w Brańsku przedstawia się następująco:

1. Suma strat (rzeczywistych w danym roku kalendarzowym) z tytułu ryzyka operacyjnego (14.085,52 zł) nie przekracza apetytu na ryzyko operacyjne określonego w *Strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Brańsku* (czyli 20% wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne, tj. 651.144,64 zł).
2. Kształtowanie się limitów ograniczających ryzyko operacyjne w Banku jest w granicach poziomu ustalonego przez Zarząd Banku.

3. Trzy wskaźniki odnotowały „podwyższone ryzyko” co stanowi 23,08% wszystkich wskaźników (dopuszcza się by 30% kształtowało się na poziomie „podwyższone ryzyko”).
4. Łączne ryzyko poszczególnych procesów kluczowych, określone na podstawie przeprowadzonej w Banku ostatniej samooceny ryzyka procesów, nie przekracza poziomu 72 punktów.

Ryzyko wyniku finansowego:

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka wyniku finansowego jest:

Uzyskanie zmienności wyniku zgodnej z założonym apetytem na ryzyko wyrażonym poprzez:

L.p.	Nazwa wskaźnika apetytu na ryzyko	Wartość wskaźnika
1.	Wskaźnik C/I na poziomie	<= 70%
2.	Wskaźnik ROA netto na poziomie	Min. 0,3%
3.	Wskaźnik ROE netto na poziomie	Min. 3,0%

Ryzyko kapitałowe:

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

1. Zasady adekwatności kapitałowej wymagają zarządzania funduszami Banku skorelowanego z faktycznym poziomem ryzyka występującym w działalności Banku. W kontekście nowej struktury adekwatności kapitałowej wyodrębniono dwie kategorie kapitałów tzn. kapitał regulacyjny i kapitał wewnętrzny. Kapitał regulacyjny stanowi sumę wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka określonych w Rozporządzeniu. Kapitał wewnętrzny ustalany przez Bank ma na celu pokrycie wszystkich zidentyfikowanych materialnych rodzajów ryzyka w działalności. Oba rodzaje kapitałów są odnoszone do funduszy własnych Banku celem oceny adekwatności kapitałowej.
2. Bank posiada wewnętrzny proces oceny adekwatności kapitałowej w relacji do profilu ryzyka, strategii zarządzania funduszami własnymi oraz polityki kapitałowej.

3. Proces oceny istotności ryzyka oraz metody wyznaczania kapitału wewnętrznego na pokrycie ryzyka określa „Instrukcja wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka w Banku Spółdzielczym w Brańsku”.
4. Realizacja strategii zarządzania funduszami własnymi zapewni kontynuację działania Banku przy jednoczesnym ponoszeniu akceptowalnego przez Bank poziomu ryzyka występującego w jego działalności.

Struktura funduszy własnych:

1. Fundusze własne Banku składają się z kapitału podstawowego Tier I oraz kapitału Tier II.
2. W ramach zwiększania kapitału podstawowego Tier I Banku przyjmuje się, że fundusz zasobowy co roku powiększany będzie o wartość zysku netto pomniejszoną zgodnie z zapisami Statutu Banku.
3. Bank będzie pomniejszał kapitał podstawowy Tier I o kwotę wartości niematerialnych i prawnych.
4. Kapitał Tier II w Banku nie występuje.

Głównym źródłem pozyskiwania kapitałów jest wypracowany zysk netto.

Organizacja zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza,
2. Zarząd,
3. Komitet kredytowy,
4. Komitet ds. bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i ciągłości działania,
5. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz,
6. Stanowisko ds. ryzyka braku zgodności / kontroli wewnętrznej,
7. Audyt wewnętrzny, realizowany przez Bank Zrzeszający / Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS
8. Pozostali pracownicy Banku.

Bank zapewnia niezależność działalności operacyjnej, która generuje ryzyko od niezależnej oceny ryzyka, przeprowadzanej przez Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz.

System kontroli ryzyka stanowi znaczący element systemu zarządzania bankiem i obejmuje:

1. Adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka,
2. Strategie, polityki, procedury i plany,
3. Adekwatne systemy informacji zarządczej.

Proces regularnego przeglądu i oceny działania Banku z zasadami polityki/strategii oraz procedurami.

2. Adekwatność systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Ryzyko kredytowe	35,92
Ryzyko walutowe	0
Ryzyko operacyjne	4,11
Ryzyko koncentracji znacznych zaangażowani kapitałowych	0
Ryzyko koncentracji zaangażowań wobec pojedynczych klientów lub grup powiązanych klientów oraz podmiotów bankowych lub instytucji kredytowych (art. 395 Rozporządzenia UE)	0
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	9,01
Ryzyko płynności	0
Ryzyko cyklu gospodarczego	0

3. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedniości

Polityka zapewnienia odpowiedniości w Zarządzie Banku oraz w Radzie Nadzorczej Banku stanowi uchwała RN 16/2021, ZP 13/2021

4. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

W Banku funkcjonują następujące komitety, pełniące rolę doradczą w zarządzaniu ryzykiem:

- Komitet Kredytowy,
- Komitet Audytu, wyłoniony z Rady Nadzorczej,

5. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka, w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku celów strategicznych (tolerancji / apetytu na ryzyko) oraz pozostałych limitów,
- wyniki kontroli zewnętrznych i wewnętrznych,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu poszczególnych rodzajów ryzyka pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka,
- 5) ocenę skuteczności i adekwatności zarządzania ryzykiem.

Co do zasady raporty dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

II. Fundusze własne

1. Budowa funduszy własnych

Lp*	Pozycja	Kwota
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	1 512 000
2	Zyski zatrzymane	
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	77 731 635
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	Nie dotyczy
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	Nie dotyczy
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	79 243 635
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	Korekta AVA
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	- 55 197
17	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	Nie dotyczy
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	Nie dotyczy
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	Nie dotyczy
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)	Nie dotyczy
22	Kwota przekraczająca próg 17,65% (kwota ujemna)	Nie dotyczy
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	Nie dotyczy

25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	<i>Nie dotyczy</i>
25a	Straty za bieżący rok obrachunkowy (kwota ujemna)	<i>Nie dotyczy</i>
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	<i>Nie dotyczy</i>
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	<i>Nie dotyczy</i>
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	- 55 197
29	Kapitał podstawowy Tier I	79 188 438
33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	<i>Nie dotyczy</i>
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	<i>Nie dotyczy</i>
39	Bepośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	<i>Nie dotyczy</i>
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	<i>Nie dotyczy</i>
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)	<i>Nie dotyczy</i>
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	<i>Nie dotyczy</i>
44	Kapitał dodatkowy Tier I	
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	79 188 438
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	<i>Nie dotyczy</i>
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	<i>Nie dotyczy</i>
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	<i>Nie dotyczy</i>
54	Bepośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	<i>Nie dotyczy</i>
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	<i>Nie dotyczy</i>
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	
58	Kapitał Tier II	
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	79 188 438
60	Aktywa ważne ryzykiem razem	396 318 104
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	<i>Współczynnik CET I</i>
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	19,98
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	<i>Współczynnik TCR</i>
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	9 907 953
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	<i>Nie dotyczy</i>

66	Nie	0%
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	Nie dotyczy
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	Nie dotyczy
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	Nie dotyczy
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3	Nie dotyczy
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	Nie dotyczy
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	Nie dotyczy
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	Nie dotyczy
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	Nie dotyczy
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	Kapitał dodatkowy Tier I
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	Nie dotyczy
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	Nie dotyczy

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji

III. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na wszystkie zidentyfikowane ryzyka istotne dla Banku.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Kapitał wewnętrzny jest sumą wymogów kapitału wewnętrznego na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, wyliczonych w trzech etapach:

- 1) wyznaczanie kapitału regulacyjnego,
- 2) weryfikacja kapitału regulacyjnego,
- 3) szacowanie kapitału wewnętrznego na ryzyka nie uwzględnione w etapach wskazanych w

pkt 1 i 2.

W zakresie ryzyka kredytowego Bank stosuje metodę standardową wyliczenia wymogów w zakresie funduszy własnych zgodnie z tytułem II Rozporządzenia UE.

Bank wyznacza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka walutowego zgodnie z metodą, określoną w art. 351 Rozporządzenia UE.

Bank wyznacza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z zasadami określonymi w art. 315 – 316 Rozporządzenia UE.

Zgodnie z art. 92 Rozporządzenia UE, oraz po uwzględnieniu zaleceń nadzorczych oraz bufora zabezpieczającego, Bank jest obowiązany do utrzymywania na odpowiednim poziomie współczynników kapitałowych, będących wskaźnikami oceny adekwatności kapitałowej Banku, w szczególności:

- 1) współczynnika kapitału CET1 na poziomie min. 10,00%;
- 2) współczynnika kapitału T1 na poziomie min. 11,50%;
- 3) łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie min. 13,50%.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji		
<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem tys. zł</i>	<i>Wymóg kapitałowy tys. zł</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	5 020,94	401,68
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	9 459,69	756,78
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	66,56	5,32
ekspozycje wobec instytucji	7 849,01	627,92
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	11 842,05	947,36
ekspozycje detaliczne	47 027,26	3 762,18
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	263 684,79	21 094,78
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	4 457,78	356,62
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania		
ekspozycje kapitałowe		
pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem		
inne pozycje	6 213,48	497,08
	355 621,56	28 449,72

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł</i>
• kredytowe	28 447,57
• operacyjne	3 255,72
• walutowe	0
RAZEM	31 703,29

IV. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

2. Kategorie ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące kategorie:

Dane na 31.12.2021r.

<i>Kategoria ekspozycji</i>	<i>wartość tys. zł</i>
wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	21 916,91

ekspozycje wobec przedsiębiorstw	117 712,93
ekspozycje wobec gospodarstw domowych	271 452,36
ekspozycje wobec inst. Niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	8 325,43

3. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

Bank nie dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na regiony geograficzne

4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):
Stan na 31.12.2021r. (wartość bil.brutto+pozabilans)

<i>Branża</i>	<i>wartość tys. zł</i>	<i>Czy branża jest istotna tak/nie</i>
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	156 933,96	tak
B. Górnictwo i wydobywanie	0,00	nie
C. Przetwórstwo przemysł.	41 985,27	tak
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie	5 112,09	nie
E. Dostawa wody		nie
F. Budownictwo	62 481,22	tak
G. Handel hurtowy i detaliczny	32 832,05	tak
H. Transport	2 325,98	nie
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	7 673,55	nie
J. Informacja i komunikacja	51,15	nie
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0,00	nie
L. Obsługa nieruchomości	10 549,15	nie
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2 242,55	nie
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1 081,76	nie
O. Administracja	22 203,87	tak
P. Edukacja	1 076,24	nie
Q. Ochrona zdrowia	1 268,40	nie
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		nie
S. Pozostała działalność usługowa	9 388,71	nie

Przyjmuje, że branża, która stanowi powyżej 5% obliża kredytowego wraz z pozabilansem jest istotna.

5. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:
Stan na 31.12.2021r.

<i>Termin zapadalności</i>	<i>wartość tys. zł</i>
do 1 miesiąca	17 061,21
1 – 3 miesięcy	19 079,40

3 – 6 miesięcy	30 872,27
6 – 12 miesięcy	50 739,02
1 rok – 2 lat	52 277,56
2 lata – 5 lat	104 908,40
5 lat – 10 lat	93 424,63
10 lat – 20 lat	48 177,38
powyżej 20 lat	3 532,98

6. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

Kategoria	Saldo początkowe		Saldo końcowe	
	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki
<i>Poniżej standardu</i>	227 977	863,43	222 390	1 949,81
<i>Wątpliwe</i>	444 112,03	6 788,28	191 911,27	2 055,50
<i>Stracone</i>	5 765 756,19	2 426 037,74	7 910 076,25	3 565 669,45

7. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

	a	b	c	d	e	f	g	h
	Wartość bilansowa brutto /kwota nominalna ekspozycji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane	
	Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane			Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
			W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości				
1	Kredyty i zaliczki							
2	Banki centralne							
3	Institucje rządowe							
4	Institucje kredytowe							
5	Inne instytucje finansowe							
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe							

7	Gospodarstwa domowe									
8	Dłużne papiery wartościowe									
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki									
10	łącznie									

Legenda:

pola, których wypełnianie jest obowiązkowe

pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

Stan na 31.12.2021 r.-wartość bilansowa brutto (pełne zł)

8. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

	a	B	c	d	e	f	g	h	i	l
Ekspozycje obsługiwane										
		Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo o spłaty ekspozycji i nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane powyżej 5 lat	W tym ekspozycje, których dotychczas niewykonanie zobowiązania
1	Kredyty i zaliczki									
2	Banki centralne									
3	Institucje rządowe	13 922	13 922							
4	Institucje kredytowe									
5	Inne instytucje finansowe									
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	103 313 237	103 313 237		11 407 371	201 099		10 863 065	343 207	
7	W tym MŚP	103 33 237	103 313 237		11 407 371	201 099		10 863 065	343 207	
8	Gospodarstwa domowe	260 221 707	259 700 934	520 773	6 443 022	324 257	553 148	136 381	3 778 335	1 650 901
9	Dłużne papiery									

	wartościowe											
10	Banki centralne											
11	Institucje rządowe											
12	Institucje kredytowe											
13	Inne instytucje finansowe											
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe											
15	łącznie											

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane,
	kolumny „h” oraz „i” - dostosowano do podziału terminowego obowiązującego w sprawozdawczości FINREP , formularz F.18, w wytycznych EBA obowiązują przedziały: kol „h” - przeterminowane >1 rok <=2 lata, kol „i” - przeterminowane >2 lata<=5 lat

9. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje nieobsługiwane		Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy		Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw		Skumulowane odpisania częściowe	Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	
	W tym et	W tym eta		W tym et	W tym eta p 3		W tym eta p 1	W tym eta p 2	W tym eta p 3		

			ap 1	p 2		ap 2									
1	Kredyty i zaliczki														
2	Banki centralne														
3	Institucje rządowe	13 922													
4	Institucje kredytowe														
5	Inne instytucje finansowe														
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	103 313 237			11 407 371			54 087				7 181 986			
7	W tym MŚP	103 313 237			11 407 371			54 087				7 181 986			
8	Gospodarstwa domowe	260 221 707			6 443 022			515 973				3 668 857			
9	Dłużne papiery wartościowe														
10	Banki centralne														
11	Institucje rządowe														
12	Institucje kredytowe														
13	Inne instytucje finansowe														
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe														
15	Ekspozycje pozabilansowe														
22	Łącznie														

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane, zgodnie z objaśnieniami poniżej nie dotyczy banków stosujących krajowe zasady rachunkowości

polo zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Techniki redukcji ryzyka kredytowego Bank stosuje w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki – w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych tys. zł</i>
Hipoteka na nieruchomości	17.452
Gwarancja	323
.....	

V. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank nie wykorzystuje ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI dla potrzeb wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem.

VI. Ryzyko rynkowe

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka walutowego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 0 tys. zł.

VII. Ryzyko operacyjne

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 3 256 tys. zł.

VIII. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stawki referencyjne.

W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 8,38% sumy bilansowej.

Spadek stóp procentowych o 50 punktów bazowych w przypadku ryzyka przeszacowania obniża wynik odsetkowy Banku o 2 448 tys. zł, z kolei spadek stóp bazowych o 10 pb w przypadku ryzyka bazowego obniża wynik odsetkowy Banku o 730 tys. zł. W przypadku zmiany stóp bazowych o 200 punktów, zmiana wartości ekonomicznej kapitału wyniesie 0,87% funduszy własnych.

IX. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności oparte jest o podział zadań realizowany w trzech, niezależnych liniach obrony. Pierwszą linię obrony stanowi bieżące zarządzanie ryzykiem, które realizuje Stanowisko Kasowo – Skarbcowe oraz Wydział RiR. Drugą linię obrony stanowi funkcja kontroli ryzyka, realizowana przez Zespół kontroli wewnętrznej / ds. ryzyka braku zgodności oraz Zespół ZZRiA. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny, realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego; W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego / Depozytu Obowiązkowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego, / Depozytu Obowiązkowego.
- 9) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego // Depozytu Obowiązkowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,

6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys.zł.</i>
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	171 170

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Nadzorcza miara płynności długoterminowej	187%	100%
Wskaźnik LCR	247%	100%

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

<i>Nazwa wielkości</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-3)</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-2)</i>	<i>Kwartał (n-1)</i>	<i>Kwartał kończący rok (n)</i>
Zabezpieczenie przed utratą płynności	237 778 tys zł	232 590 tys zł	214 890 tys zł	287 589 tys zł
Wpływy środków pieniężnych netto	95 412 tys zł	96 558 tys zł	97 171 tys zł	116 419 tys zł
Wskaźnik pokrycia wypływów netto	249%	241%	221%	247%

Urealniona luka płynności oraz skumulowany wskaźnik luki dla następujących przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

<i>Przedział płynności</i>	<i>od 7 dni do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 6 do 12 miesięcy</i>
Luka bilansowa prosta	43 242 tys zł	-13 809 tys zł	16 891 tys zł
Luka bilansowa skumulowana	61 369 tys zł	47 560 tys zł	47 628 tys zł
Skumulowany wskaźnik luki	1,22	1,15	1,12

X. Dźwignia finansowa

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;

- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

Lp.*	Pozycja	Kwota
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	821 494 189
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	19 165 656
7	Inne korekty	- 55 197
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	840 604 648

* numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	821 494 189
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	- 55 197
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	45 395 382
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	- 26 229 726
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	19 165 656
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	79 188 438
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	9,42

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	799 006 074
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00

EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	840 659 845
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	241 277 633
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	47 376 160
EU-7	Instytucje	135 464 525
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	310 736 372
EU-9	Ekspozycje detaliczne	74 551 853
EU-10	Przedsiębiorstwa	14 574 656
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	4 345 439
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	12 333 207

4. Informacje jakościowe

1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	<p>Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego.</p> <p>Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.</p>
---	--	---

XI. Aktywa obciążone/nieobciążone

Formularz A – Aktywa					
		<i>Wartość bilansowa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość godziwa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń</i>	<i>Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń</i>
		010	040	060	090
010	Aktywa Banku			821 494 189	
030	Instrumenty udziałowe			6 248 460	
040	Dłużne papiery wartościowe			262 255 931	
050	w tym: obligacje zabezpieczone				
060	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami				
070	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych			252 108 983	
080	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe			10 146 948	
090	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe				
120	Inne aktywa			552 989 798	